

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

AAMBINDER

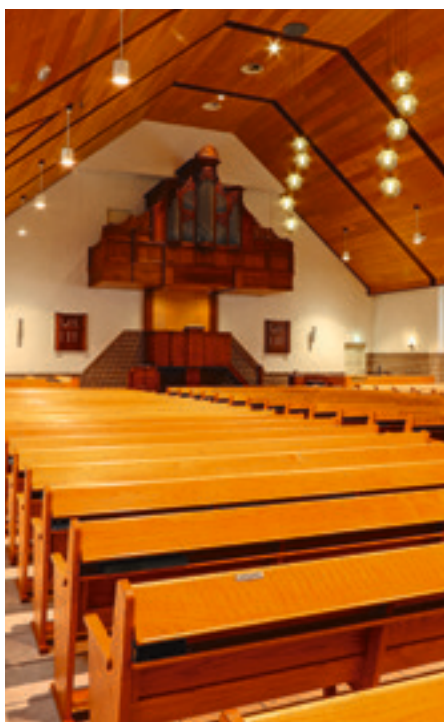

Gereformeerde Gemeente Benthuisen

03/11/2022
jaargang 100

nr **56**

Vanaf 15 november 1840 komt ds. L.G.C. Ledeboer te Benthuisen met zijn volgelingen in woningen en op boerderijen bijeen. Tien jaar later verrijst er achter zijn woning aan de Dorpsstraat een houten schuurkerk. Dit gebouw blijft tot 1921 in gebruik waarna het wordt vervangen door nieuwbouw. In 1994 herhaalt zich de geschiedenis als er in verband met de groei van de gemeente en de behoefte aan extra vergaderruimte op dezelfde plaats een nieuwe kerk wordt gebouwd. Op 2 februari 1995 neemt ds. C.A. van Dieren het nieuwe kerkgebouw (met 642 zitplaatsen) in gebruik. Hij spreekt daarbij over Markus 13:1b: 'Meester, zie, hoedanige stenen en hoedanige gebouwen!' De geschiedenis van de gemeente is beschreven in de eerste en uitgebreide druk van 'Weerdigh t' aenmercken'. Het aantal belijdende leden van de gemeente bedraagt 357, het aantal doopleden 255.

De staf van Mozes

Nu het winterwerk in veel gemeenten weer ter hand genomen is kan het allemaal weleens teveel worden. Wat kan er tegen op worden gezien! Dat geldt niet alleen ambtsdragers, maar ook de vele vrijwilligers in de gemeente. Soms kan de moed je zomaar in de schoenen zakken. Waar doe ik het voor? Ik kán het niet. Kleine en nietige gedachten van jezelf kunnen zomaar de overhand krijgen en het werk belemmeren. Zo was het blijkbaar ook bij Mozes.

En de Heere zeide tot hem: Wat is er in uw hand? En hij zeide: Een staf.

Exodus 4:2

En Mozes nam den staf Gods in zijn hand.

Exodus 4:20

ds. H. Hofman,
Grand Rapids (VS)

De Heere wijst Mozes op iets wat hij in zijn hand heeft: 'Wat is er in uw hand? En hij zeide: Een staf'. Denk hierbij aan de herdersstaf, niet meer en niet minder dan een houten stok, tussen één en twee meter lang. Het is aannemelijk dat Mozes deze staf al die jaren in de woestijn bij zich heeft gehad in de woestijn. Juist dáár wordt hij nu op gewezen. Met die staf zal hij wonderen doen.

Let overigens wél op een detail en aanvulling: in ditzelfde hoofdstuk, in vers 20, lezen we nog iets meer over deze op het eerste gezicht zo onbenullige staf: '... en Mozes nam den staf Gods in zijn hand'. Met het kleine, nietige kan veel gedaan worden, als het maar toegewijd wordt aan de grote God. Wees dus voorzichtig

met kleine dingen die grote wonderen in Gods Koninkrijk doen. Het kleine en nietige gaat God gebruiken om Zijn wonderen te verheerlijken.

De vreze des Heeren

Wat is er in uw hand? Deze vraag kan aan zoveel mensen gesteld worden! Te denken valt aan ouders die hun kinderen proberen op te voeden in de vreze des Heeren. Aan een moeder die in alle ernst en eenvoud een bepaalde nood van haar man of kinderen in haar gebed de Heere opdraagt. Of aan ambtsdragers die in afhankelijkheid de gemeente des Heeren proberen te weiden. Of aan een zakenman die op reis in handel en wandel iets probeert uit te stralen van de liefelijkheid van de dienst van God. Of jij, als je op school of in je opleiding laat zien dat de wereld en de wereldse dingen je niet bekoren. Denk ook eens aan het leiding geven op een vereniging. Soms geeft de Heere ons een staf in de hand: een gelegenheid om goed van de Heere te spreken, een gelegenheid om een voorbeeldfunctie te zijn, of een handvol goed zaad dat gestrooid mag worden in (kinder) harten. De Heere gebruikt vaak kleine dingen om grote wonderen te verrichten. Denk eens wat vaker aan de staf van Mozes. Het geheim van Mozes' staf ligt hierin dat het *Gods staf* was geworden. Wees dus voorzichtig met het kleine en nietige! Werp uw vrijmoedigheid er niet mee weg. Denk erom: om Naäman te overtuigen zich tot de profeet in Israël te begeven, gebruikte de Heere een slavemeisje uit Israël. Een weinig zuurdesem verzuurt het gehele deeg. Gideon moest bijna zijn gehele legermacht kwijt voordat de Heere hem kon gebruiken. Paulus krijgt een doorn, Jakob een verwrongen heup en Mozes een staf.

Ook vandaag vraagt de Heere u en mij: wat is er in uw hand? Misschien denkt u: hoe zou het ooit kunnen dat dit of dat gebruikt wordt door de Heere. Het geheim ligt niet in het middel of instrument maar in de vraag of het door God wordt gebruikt.

Kracht en troost

De staf van Mozes: op het eerste gezicht is dit een nietszeggend en onbenullig voorwerp, maar door Gods spreken wordt het gesteld tot een grote kracht en een sterke troost. 'Als ik zwak ben, ben ik machtig', schrijft Paulus.

Wat heeft de staf van Mozes een belangrijke rol gespeeld in zijn publieke optreden. Denk aan de rol van de staf in de plagen van Egypte. Denk aan de doortocht door de Rode Zee. Denk aan Rafidim, als Mozes op

In dit nummer

2 De staf van Mozes

7 Commentaar:
Het Ouderlingenblad

20 Lezen van historisch-
bijbelse romans

- 3** Het gekrookte riet [43]
- 4** Het pastorale gesprek [7]
- 5** Serie: Bijbelstudie over Genesis 1-3 [10]
- 6** De Generale Synode (6)
- 8** Serie: Oefenaar H. van Schothorst [1]
- 9** Serie: Leesoefening in
"Een naam in de hemel" [1]
- 10** Boekennieuws
- 11** Kerknieuws
- 12** Berichten
- 13** Kerkdiensten
- 19** Jeugdtribune

de rots moet slaan met zijn staf. Het gaat erom dat wat de Heere in onze handen of op onze weg legt, Hem zij toegewijd. De Heere doet grote dingen met het kleine en nietige.

Is het niet opmerkelijk dat de Heere eenvoudige knechten soms veel vrucht op hun arbeid geeft? John Owen heeft gezegd dat hij al zijn wijsheid had willen ruilen om te kunnen preken zoals de ketellapper John Bunyan. We schrijven dit niet ten nadele van gedegen studie, hoge opleidingen en de noodzaak om alle talenten te gebruiken die de Heere geeft. Integendeel. De Heere heeft ook Lukas, de arts, gebruikt in Zijn dienst, en Saulus van Tarsen die onderwezen was aan de voeten van Gamaliël. Het gaat in deze meditatie echter over het kleine en het nietige.

Het gaat erom dat wat de Heere in onze handen of op onze weg legt, Hem zij toegewijd. De Heere doet grote dingen met het kleine en nietige.

De les van de staf geldt ook hen die hoog op de maatschappelijke ladder werken. Neem vandaag de staf Gods in uw hand! Ge zult er grote dingen mee doen. In het geestelijk leven van een kind van God is het niet anders. Als de Heere Zijn kinderen genade leert en geeft, zullen ze moeten leren dat het kleine en nietige in 's mensen oog vaak groot is in Gods oog en andersom.

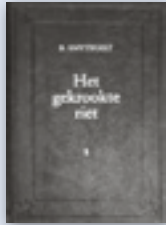
Een weinig verbrokenheid

Er liep eens een man de kerk uit. Hij zei een *weinig* verbroken te zijn geworden onder de preek. Maar hij was wel teleurgesteld dat het slechts een *weinig* was. Toen hij dit een ouderling vertelde, zei deze zeer pastoraal: 'Ook voor een *weinig* verbrokenheid is Goddelijke kracht nodig.'

Wat ogenschijnlijk niet meer was dan een hondeke onder de tafel bleek een groot geloof te zijn in de ogen van Christus.

En het geloof van de hoofdman over honderd bleek de Heere Christus in geheel Israël niet te hebben gevonden.

Genade maakt klein, maar is vol van God en Christus. Het gaat er maar om om dát te proeven en te smaken. Voorzichtig dus met dat kleine en nietige. Het kan de staf Gods zijn!

Het gekrookte riet [43]

'Het gekrookte riet zal Hij niet verbreken en het rokende lemmet zal Hij niet uitblussen.'

Mattheüs 12:20a

TWAALFDE PREDIKATIE

- In de tweede plaats vraag Ik u: Veronderstel, u had nog geen genade, noch het geloof in de Heere Jezus, en u zag niet één grondje om op te hopen. Was het dan toch niet beter om te hopen dan om in moedeloosheid weg te zinken? U leeft nog in de tijd der genade. U kunt dat grote werk met alle ernst nog aanvangen en bezien of ook u genade kunt krijgen. U kunt nog gaan zeggen, zoals in Psalm 27: 'Eén ding heb ik van de Heere begeerd, dat zal ik zoeken.' Ga in uw binnenkamer en zeg: Och Heere! Geef mij ook genade, ik zal het zoeken tot het einde toe.
- U zou uitermate ontsteld zijn als u buiten Christus moest blijven en naar de hel moest gaan. Wel, hebt u tot God niet eens gezegd: Verdoem mij toch niet? (Job 10:2). Hebt u niet al vaak gezegd: O Heere, straf mij niet in Uw toorn (Ps. 6:2), en ga niet in het gericht met mij (Ps. 143:2). Wordt uw hart niet koud en gaat er niet een schrik door uw lijf om verloren te gaan, als u zou denken dat dat zou zo zijn?
- Hebt u tenminste niet ontvangen dat u wel wenste bekeerd te zijn, en dat u wat geloviger wilde zijn? Heb Ik u het niet gegeven dat er soms een sprankje hoop in u is, dat naar boven vliegt, zodat u zegt: Och God! ik wilde wel dat mijn staat en gestalte beter was, dat U ze beter maakte. Ik zou mij zo verblijden als het rechte werk in mij was. Er zou geen gelukkiger mens in de wereld zijn dan ik!
- Hebt u tenminste dat niet, dat u soms uw ogen en hart eens naar boven heft, om te bidden en eens uit te zien of er niet wat komen zou? Kunt u niet zeggen: de uitgestelde hoop krenkt mijn hart? (Spr. 13:12). Hebt u dan dat niet, dat u zegt: mijn ziel wacht op de Heere, meer dan de wachters op de morgen? (Ps. 130:6).
- Nog eens vraag ik u, en antwoordt mij: Hebt u dan geen droefheid over het gemis en geen angst over de zonde? Hebt u daar geen schaamte en kommer over? Kent u dan geen pogingen om heilig voor God te zijn? Hebt u dat niet, dat u God niet kunt laten gaan, dat u zegt: wel, dan zou ik trouweloos tegen mijn verbond handelen?
- Hebt u dan dat niet, dat u soms thuis of onder het een of ander middel geweest bent, in het verborgene of in het openbaar, dat u zeggen moet: Wat treurt ge zo, o mijn ziel? Ik zal met nieuwe lust en moed de middelen waar gaan nemen, onder verwachting van des Heeren invloed. Wie weet, Hij mocht mij nog genade geven. Hebt u dat dan nooit?

Uit:

'Het gekrookte riet',
B. Smittegeelt
(uitg. Romijn &
Van der Hoff, 1968).

(wordt vervolgd)

Het kerkelijk werk is weer begonnen. Ambtsdragers gaan de huizen langs, in de hoop op een goede ontmoeting. Deze serie artikelen wil een handreiking zijn om te komen tot een geestelijk, pastoraal gesprek. Vandaag het zevende en laatste deel.

Plaatsmakend en Gode verheerlijkend

Aan de hand van Johannes 4 hebben we tot zesmaal toe het ambtelijke gesprek overdacht. In de laatste aflevering van deze serie willen we nog letten op het plaatsmakende werk van de Heere. Wat wil dat zeggen? En wat betekent dat voor onze ambtelijke gesprekken? Tegelijk willen we zien wat het doel dient te zijn van al het pastorale werk: de eer van God.

ds. C. Sonneveld,
Alblasserdam

De Heere leert niet alles op één dag, en Hij leert ook niet alles tegelijk. Als de allerhoogste Profeet maakt Hij in het leven van de Samaritaanse vrouw plaats voor Zichzelf en Zijn middelaarswerk. Van stap tot stap gaat Hij haar inleiden in het heilgeheim van zalig worden. Langzaam maar zeker wordt ze naar Hem toegewend en komt ze als een afgebroken mens op haar knieën terecht. Jezus openbaart Zich op een wonderlijke en tegelijk ordelijke wijze: eerst als een heilzoekende Jood (vers 7), vervolgens als een alwetende Profeet (vers 17) en ten slotte als de Messias, als Degene Die zeggen kan: 'Ik ben het, Die met u spreek' (vers 26).

Toeleidende wegen

Wij noemen dat weleens de toeleidende wegen; de wegen waarlangs de Heilige Geest zondaren tot Christus leidt. Dat roept veel verzet op en daar wordt soms veel op afgegeven, maar uit de geschiedenis van Johannes 4 blijkt hoe Schriftuurlijk die

toeleidende wegen zijn.

Deze bevindelijke zaken zijn van groot belang, ook voor het pastorale gesprek. Nee, niet alles hoeft in een en hetzelfde gesprek aan de orde te komen. Maar het is wel nodig dat de zielen geleid worden zoals de Heere Zelf dat deed. Er zijn gansen in het geestelijke leven en standen in het genadeleven. Er is een onderscheiden kennis van Christus. Denk aan het boek van prof. G. Wisse over de drie ambten van Christus, een boek dat eigenlijk onmisbaar is voor iedere ambtsdrager. De Heere maakt plaats voor de openbaring van de Middelaar aan het hart. Op Zijn tijd schenkt Hij Zich weg aan de zondaar die uitgewerkt en uitgededen aan Zijn voeten ligt. Ralph Erskine zegt ergens: 'Een werk dat te haastig gebeurt, blijkt zelden degelijk te zijn'.

In alles werkt de Heere aan op de eer van Zijn Naam. Dat moeten we ook goed beseffen. Het gaat uiteindelijk niet om het behoud van deze vrouw of van de andere Samaritanen die tot het geloof in Christus mochten komen. Het gaat in de eerste plaats om de verheerlijking van Gods aanbiddelijke deugden. De ontmoeting van Jezus met de Samaritaanse vrouw loopt uit op haar opwekking: 'Komt, ziet een Mens Die mij gezegd heeft alles wat ik gedaan heb; is Deze niet de Christus?' (vers 29).

Wat een Gode verheerlijkend woord is dat geweest! De Samaritaanse vrouw is op het diepst vernederd, maar ze heeft

Alles hoeft niet in één gesprek gezegd te worden.

Verleid

'Is het ook dat God gezegd heeft: Gijlieden zult niet eten van allen boom dezès hofs?'

ds. P.J. de Raaf,
Boskoop

Genesis 3:1b

Leugenachtige vraag

De duivel verleidt Adam door hem langzamerhand en via een omweg mee te nemen naar de zonde. Hij verbergt zich achter de slang en hij bewerkt Adam via Eva.

De verleider begint het gesprek met een vraag. Een vraag waarin een stukje waarheid zit, maar die toch een leugen bevat. Inderdaad mochten Adam en Eva van één boom niet eten, maar van alle andere bomen wel. De duivel probeert God af te schilderen als een harde meester die onzinnige regels stelt. Zo doet hij dat nog altijd. Hij wil je laten geloven dat het zwaar en moeizaam is om de Heere te dienen. Dat Hij onrechtvaardig, hard en koud is. En dat de zonde leuk is, de moeite waard en echt genieten. En dan begint hij met het stellen van vragen. In harten van mensen en in kerken. 'Is het ook dat God gezegd heeft? Of zou het misschien anders kunnen?'

Onzorgvuldig antwoord

Eva geeft de slang antwoord. We merken geen verontwaardiging over de wijze waarop haar God onrecht wordt aangedaan. Redeneren over de zonde is het begin van het zondigen! Eva herhaalt het proefgebod uit Genesis 2, maar voegt er iets aan toe. De Heere had niet gezegd dat de boom niet aangeraakt mocht worden.

Daarnaast spreekt ze de bedreiging van de dood wat minder stellig uit. Met nadruk had Hij gezegd dat ze de dood zouden sterven, wanneer ze van de boom zouden eten. Maar Eva is wat terughoudender in haar verwoording: '... opdat gij misschien niet sterft' (kanttekening 7).

Openlijke leugen

Wanneer de duivel merkt dat Eva begint te twifelen, komt zijn echte boodschap: God liegt! Hij wil jullie er onder houden. Jullie zullen niet sterven, maar juist net als Hem zijn! Door te eten kun je je aan Zijn heerschappij onttoren. Zelfstandig zijn en zelf bepalen wat goed en kwaad is.

Hoe vreselijk wordt de leugen tegenover Gods waarheid gezet! Maar merkt u dat die leugen aansluit bij de verlangens van ons zondige hart? Wat een verschil met de tweede Adam, de Heere Jezus. Hij werd ook verleid door de duivel. Niet te midden van overvloed, maar toen Hij zwak was van de honger in de woestijn. Maar iedere verleiding werd afgewezen met het Woord van God. 'Er staat geschreven! Zodat Hij door Zijn Borgwerk de mensenmoeder zijn vangst zou ontnemen om hen het leven te schenken!

(wordt vervolgd)

de Heere Jezus in grote verwondering mogen aanprijzen in de stad Samaria.

Zijn Naam alleen de eer

God geve dat het ook in alle ambtelijk werk daar om mag gaan. We zitten er vaak zelf zo tussen en kunnen ook zo weinig kritiek verdragen. Wat is onze toorn dikwijls een onheilige toorn. Hoeveel eigenliefde en zelf-bedoelen wordt vaak in ons gevonden. We zijn eerovers Gods geworden; we zoeken zo vaak onze eigen eer. Het is een voorrecht als het anders mag zijn. Daar is genade voor nodig, en dan moet die genade ook nog in beoefening zijn. Opdat het oog mag zijn op Hem Die gezegd heeft: 'Vader, Ik heb U verheerlijkt op de aarde; Ik heb voleindigd het werk dat Gij Mij gegeven hebt om te doen' (Joh. 17:4). Dan zullen we onszelf er in het ambtelijke leven voor over krijgen. Dan moeten wij er tussen uit, maar dan kán het ook, dan mag het ook en begeren wij niets anders.

Het is waar als het gaat over het pastorale gesprek: 'Wie is tot deze dingen bekwaam?' Maar nu is er bij de Heere te verkrijgen wat we zelf niet hebben. Hij geve ons in afhankelijkheid van Hem onze weg te mogen gaan, om zo tot zegen te zijn voor onze naaste en ook zelf te mogen delen in het goede van Zijn woning. Dan blijft er maar één ding over: 'Zijn Naam moet eeuwig' eer ontvangen!

(slot)

De Generale Synode (6)

Namens het moderamen,
ds. H.A. van Zetten
scriba tertius

Woensdagmiddag 12 oktober vervolgt de synode de bespreking van het rapport van het 'deputaatschap met-de-lange naam': Kerk, Gezin, Jeugd, Onderwijs (KGJO). Onder dit deputaatschap vallen verschillende werkgroepen. Van de spreekwoordelijke 'after lunch dip' is geen sprake. Daar zijn de onderwerpen te belangrijk voor.

De afgevaardigden realiseren zich: jongeren zijn niet alleen 'de toekomst van de kerk', ze vormen de kerk van vandaag. De Heere werkt van 'kind tot kind', zolang de zon en maan zijn zullen. Dat geeft verwachting. Maar de duivel kent de Bijbel ook. Hij gunt Christus er niet één. Daarom is er zo'n geestelijke strijd rond kerk, gezin en school.

Werkgroep Onderwijs

Vanuit samenleving, politiek en media waait er een gure seculiere wind. Des te sterker moeten de bomen daarom geworteld zijn in hun eigen grondslag: Schrift en belijdenis.

Bij de bespreking van het rapport van de werkgroep onderwijs van het deputaatschap KGJO wordt verteld van contacten met Driestar Educatief naar aanleiding van publicatie van het pedagogische handboek "Gidsen". Dat werd heel wisselend ontvangen. Enerzijds klonk waardering voor de professionaliteit en het feit dat er nu eindelijk een integrale christelijke pedagogiek ligt. Anderzijds bereikten

teleurgestelde geluiden de werkgroep. Een meer expliciete worteling in het authentieke Driestar-gedachtengoed was de werkgroep veel waard geweest. De synode benadrukt het grote belang daarvan.

De Driestar staat er in het complexe HBO-onderwijsveld qua identiteit vrijwel alleen voor. Meer dan ooit is het nodig om De Driestar (en de betrokkenen bij alle vormen van onderwijs) op te dragen in het persoonlijke en ambtelijke gebed. Moge de Heere over de scholen waken. Kerkenraden worden opgeroepen om de contacten met de scholen te onderhouden. Blijf de bezinning op Schrift en belijdenis stimuleren en toon uw hartelijke belangstelling!

Werkgroep studerenden

Studerenden in het hoger onderwijs krijgen veel voor de kiezen. Des te belangrijker dat ook zij stevig geworteld zijn in Schrift en belijdenis. Het is verontrustend dat velen kiezen voor een bredere oriëntatie dan een Gereformeerde Gemeente-kring of reformatorische studentenvereniging. De waarde van studentencatechisaties en hartelijk belangstellend 1-op-1 contact vanuit de thuisgemeente is niet te overschatten.

Verenigingen en bonden

Er wordt veel werk verzet door verenigingen en bonden. De betrokkenheid van jongere vrouwen bij het waardevolle werk van de vrouwenverenigingen wordt gestimuleerd. Evert Barten is per 1 januari 2023 benoemd tot nieuwe directeur van de Jeugdbond (JBGG). Namens de synode wenst de voorzitter hem van harte Gods onmisbare zegen toe.

Ds. H. Brons schildert nog enkele ontwikkelingen. Er wordt gewerkt aan meer zichtbaarheid van de JBGG. De bond wil dienend zijn naar de plaatselijke gemeenten. De jongerencultuur ontwikkelt zich snel. In deze netwerksamenleving is liefde, voorzichtigheid en wijsheid nodig, in samenspraak met de kerkenraden, die eindverantwoordelijk zijn voor het plaatselijke jeugdwerk. De 16-plus verenigingen lijken overal wat te kwijnen. Moedgevend zijn de drukbezochte conferenties waar wezenlijke vragen gesteld worden. De grote vraag blijft: hoe krijg je contact met jongeren en hoe houd je dat vast? Enerzijds willen we het gebruik van moderne media niet stimuleren, anderzijds staan we voor het feit dat onze jongeren opgroeien in de wereld van 2022. Ze kunnen digitaal overal terecht. Heel veel informatie staat ver van Schrift en belijdenis af. De verhouding vorm-inhoud blijft een worsteling die doorgaande bezinning vraagt. Onvervangbaar zijn levende voorbeelden van godsvrucht: waarachtig, liefdevol, eenvoudig. Met de Vereniging Organisten Gereformeerde Gemeenten (VOGG) komt er een einde aan de behandeling van het rapport van KGJO. De synode wenst de VOGG van harte toe om muzikaal verantwoord dienstbaar te zijn aan de eredienst, met eenvoud en eerbied als leidraad.

CGO

Het rapport van het Centrum Godsdienst Onderwijs vertolkt een stabiele situatie. Er is een stevige HBO-opleiding. De vertrouwe A- en B-cursussen staan wat onder druk, maar voor de korte (thematische) cursussen is juist weer heel veel belangstelling.

Schriftgezag

Naar aanleiding van een instructie vanuit de PS-Oost wordt een commissie 'Schriftgezag' benoemd die, in samenspraak met de commissie-catechese en de redactie van de theologische serie *Semper Reformanda*, nog eens verwoorden wil wat Schriftgezag precies is en hoe het dient te functioneren. Aanleiding is de actuele bedreiging ervan.

Preekregeling

Een instructie vanuit de PS-Zuid-West over de regeling voor het organiseren van preekbeurten zal nog enigszins worden vereenvoudigd. Het zal aankomen op discipline van alle betrokkenen.

(wordt vervolgd)

Uitleg

Een vergadering **in comité** is alleen toegankelijk voor ambtsdragers. Een vergadering **in klein comité** (zoals de avondvergadering van 12 oktober) is alleen toegankelijk voor de afgevaardigden zelf, dus zonder toehoorders (bijvoorbeeld bij de behandeling van appelschriften). Een **instructie** is een doorgestuurd agendapunt vanuit een Particuliere Synode, omdat het belangrijk is voor het hele kerkverband.

Het Ouderlingenblad

Een van de oudste kerkelijke bladen in Nederland is 'Het Ouderlingenblad'. De eerste uitgave (1 mei 1922) stamt uit de tijd dat de Gereformeerde Kerken in Nederland een bloei doormaakten. In hetzelfde jaar 1922 kwamen de eerste delen van de Korte Verklaring uit. De 'mannenbroeders' hadden een gezaghebbende stem in het maatschappelijke leven.

ds. G. Clements,
Gouda

Inmiddels zijn de meeste gereformeerde dagbladen en periodieken uit die dagen verdwenen, zoals de Heraut en de Standaard. Alleen Het Ouderlingenblad bestaat nog. Het viert dit jaar zijn honderdjarig bestaan. Het blad is door de jaren heen wel meegebogen met de tijdgeest en erg modern van inhoud geworden. Waarom zouden we er in De Saambinder aandacht aan moeten besteden? Was ds. G.H. Kersten niet zeer kritisch over de kuyperianen? Zeker! Toch mag deze aandacht voor het ambt van ouderling ons wel ter harte gaan. Op onze synode is gesproken over de eenheid in het kerkelijk leven. Ouderlingen zijn bij uitstek de dragers van die eenheid, zoals het motto van Het Ouderlingenblad luidt: 'De gemeente Gods weiden' (Hand 20:28). Laat ons nagaan wat de oprichters hierover te zeggen hadden.

Redactie

De redactie bestond voornamelijk uit hoogleraren, zoals de bekende homileet dr. T. Hoekstra. In een inleidend artikel verduidelijkt de redactie waarvoor dit blad bedoeld was. Er leefde bij hen een

'diepgevoelde behoefte' om de ouderling te steunen bij de vervulling van het gewichtig ambt. De ouderling heeft samen met de dienaren des Woords opzicht te houden over de gemeente in leer en leven. 'Wat een ernst, getrouwheid, mensenkennis, liefde en wijsheid is hiertoe nodig'. Ook moet de ouderling waken tegen het insluipen van wolven in de schaapskooi, voor het binnendringen van een vreemde leer. 'De ouderling moet zich dan ook gedurig verdiepen in de ware Schriftuurlijk gereformeerde leer', zo lezen we.

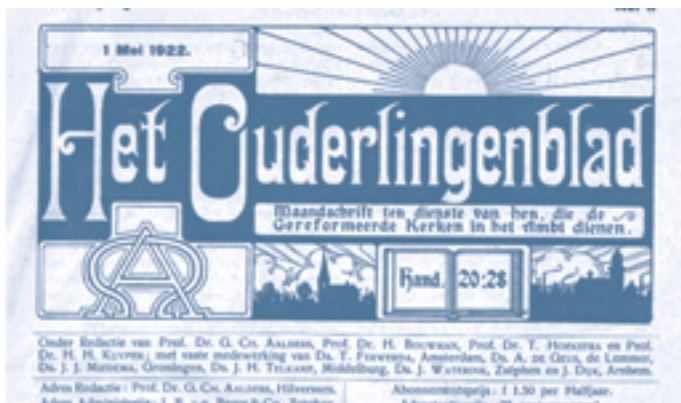
Onderwerpen

Vanwege deze 'diepgevoelde behoefte' is Het Ouderlingenblad er gekomen. De redactie wijst erop dat voor alles de voorlichting van 's Heeren Geest onontbeerlijk is. De ouderlingen moeten door de Heere Zelf geleerd zijn. 'Hij geve ons de ware geestelijke kennis van Zijn Woord door Zijn Geest'. De redactie wijst daarbij op een bekende zinsnede uit het bevestigingsformulier: 'De ouderlingen zijn schuldig Gods Woord naarstiglijk te onderzoeken en zichzelf geduriglijk te oefenen in de overlegging van de verborgenheden des geloofs'. Het Ouderlingenblad wil daarbij alle hulp bieden. Allerlei onderwerpen kwamen voorbij. Pastorale onderwerpen, maar ook thema's die de kerkorde raken. Verder wilde de

redactie allerlei geestesstromingen voor het voetlicht brengen. 'De ouderlingen dienen deze stromingen te kennen en met Schriftuurlijke argumenten te weerleggen'. Een afzonderlijke rubriek werd besteed aan het huisbezoek. Men komt in aanraking met allerlei 'eigenaardige zielsgesteldheden' van onrust, twijfel, onvastheid, valse gerustheid. De ouderling dient te weten welk Schriftuurlijk medicijn hij tegen allerlei kwalen heeft toe te dienen. Ook wil de redactie boeken bespreken die voor de ambtelijke zorg van belang zijn. Daaronder noemen zij ook prekenbundels voor de kerkelijke leesdiensten. Zulke boeken zouden door de ouderling na bespreking moeten worden aangeschaft. Ten slotte wil men in het blad komen tot een vragenrubriek over kwesties die het ambtswerk raken. In de beginjaren kwamen allerlei kwesties op de redactietafel. Zo wees men het 'elders kerken' in de Hervormde Kerk aanvankelijk scherp af. Na de oorlog veranderde dit.

Eenheid

Waarom wordt Het Ouderlingenblad in onze kolommen besproken? Omdat wat 100 jaar geleden als een 'diepgevoelde behoefte' werd aangevoeld voor de eenheid der gemeenten ook vandaag van belang is. In de ouderling is de hele gemeente vertegenwoordigd (Matth. 18:17). Ouderlingen zijn gezamenlijk geroepen tot regering, zielszorg en weerlegging van allerlei geestesstromingen. Opmerkelijk dat Paulus de ouderlingen uit Éfeze raadt eerst acht te geven op zichzelf en vervolgens op de gehele kudde (Hand. 20:28). Het 'acht geven op zichzelf' heeft betrekking op leer en leven, zegt de kanttekening. Daartoe is het onderzoek van de Schrift, de belijdenis en de geschriften van Calvijn en de Nadere Reformatie onontbeerlijk. 'Houd aan in het lezen' (1 Tim. 4:13). Terecht stelde een afgevaardigde tijdens onze synodevergadering voor om de Catechismusverklaring van ds. G.H. Kersten op predikantenbijeenkomsten aan de orde te stellen. In de catechismuspreken van ds. Kersten merk je de directe invloed van oudvaders als Alexander Comrie en Justus Vermeer. Ds. A. Vergunst las en herlas de "Eigenschappen" van Comrie. Wanneer wij als ambtsdragere slechts bekend zijn met Dietrich Bonhoeffer, C.S. Lewis en Tim Keller raken wij het spoor bijster en kunnen wij onze gemeenten niet goed dienen (RD, 8 oktober 2022). Het is onze dure roeping om in alles samengevoegd te zijn 'in eenzelfde zin en in eenzelfde gevoelen' (1 Kor. 1:10).

Helder overtuigd van de noodzaak der bekering

J.P. Sinke,
Krabbendijke

Wie in ons Kerkelijk Jaarboek de necrologie van predikanten en voorgangers doorneemt, komt verschillende keren de naam van een oefenaar tegen. Omdat de meeste oefenaars maar weinig 'oefeningen' hebben nagelaten, zijn zij enigszins in de vergeetheuk geraakt. Eén van hen is oefenaar H. van Schothorst. In vijf artikelen blikken we op zijn leven en werk terug.

Hendrik van Schothorst wordt op 29 januari 1865 geboren op de boerderij 'Oud Schothorst', onder Lunteren. Zijn vader, Aalbert van Schothorst, is daar ook ter wereld gekomen. Zijn moeder, Jacobje Broekhuizen, is afkomstig uit Otterlo. Kerkelijk is het gezin aangesloten bij de Nederlandse

De Nederlandse Hervormde Kerk te Lunteren in het begin van de 20^e eeuw.

Foto: Gemeentearchief Ede.

Hervormde Kerk te Lunteren, waar Hendrik ook wordt gedoopt. In zijn kinderjaren is Hendrik meermalen in groot gevaar. Zo verdrikt hij op een zondagmiddag eens bijna in een kolk op het erf. Een andere keer valt hij van de schuurzolder en wordt hij als dood naar binnen gebracht. Later schrijft hij daarover: 'Mijn ouders waren vreselijk bang dat ik niet meer bij zou komen en zo zou sterven, maar ik ben weer wakker geworden en leefde nog. Mijn tijd was dus nog niet aangebroken'. Vanaf zijn zesde jaar bezoekt Hendrik de lagere school in Lunteren. 'Ik leerde vlug en vaardig lezen en ook het schrijven ging best. Tekenen deed ik graag en ik kon het ook best aardig. (...) Op school leerde ik ook iets uit Gods Woord en bij het uitgaan van de school moesten we om beurten een formuliergebed bidden. Ook ging ik naar de catechisatie bij ds. Barger, een licht soort dominee, waarvan ik later hoorde dat hij de algemene verzoening leerde. Toch trok alles mij zeer aan wat ik van God, van de Heere Jezus en van dood en eeuwigheid hoorde'.

Gedurig bidden

Als Hendrik van andere kinderen hoort dat Hendrikus Roelofsen – de latere predikant – tot bekering is gekomen, roept dat

allerlei vragen bij hem op en stemt hem dat tot nadenken. Het leidt ook tot een zekere onrust. 'Daarom ging ik ook gedurig bidden, zoals ik dacht dat het moest, en dan wan-

Oefenaar
H. van Schothorst.

trouwde ik al die uitwendige godsdienst en kon ik daar toch geen rust in vinden'. Nadat Hendrik op twaalfjarige leeftijd de lagere school heeft verlaten, gaat hij op de ouderlijke boerderij aan het werk. Zo leert hij dorsen en wannen en de schapen hoeden. Het is opmerkelijk dat hij onder het hoeden van de schapen ook gedurig in zijn Bijbeltje leest. Maar hij neemt ook andere lectuur ter hand, want als hij op zeker moment in de boekenkast van zijn ouders op zoek is naar iets wat hem aanspreekt, geeft zijn vader hem het boekje over de bekering van Christina van den Brink. De inhoud hiervan raakt hem diep: 'Tijdens het lezen werd ik geheel met haar meegevoerd. Het was alsof haar toestand mijn toestand was, haar nood was mijn nood, haar behoefte was mijn behoefte. Inzonderheid werkte dat zodanig dat ik helder overtuigd werd van de noodzakelijkheid der waarachtige bekering'. Ook de oproep van de schrijfster om alle dagen in het verborgene te gaan, laat hem niet onberoerd: 'Toen ik dat las, werd ik zó overreed, dat ik het werkelijk begon te doen'.

Zonde en ijdelheid

Vanaf zijn zestiende jaar is Hendrik als knecht vrijwel dagelijks werkzaam met de paarden. 's Zondags is hij meestal vrij en gaat hij 's morgens naar de kerk. 's Middags echter gaat hij bij familie of kennissen op bezoek of komt hij met een aantal leeftijdsgenoten bijeen om – naar eigen zeggen – 'de zonde en de ijdelheid te dienen'. De aansporing van Christina van den Brink om dagelijks de Heere te zoeken, lijkt uit zijn gedachten te zijn verdwenen en ook de lust om te lezen verdwijnt. 'Mijn slaapkamertje, boven op Oud-Schothorst, had een kastje. Daarin lagen, onder in een hoekje, die boekjes van Groenewegen, Christina van den Brink en Bunyan. Gedurig kwam er een stem in mijn binnenste die zei: 'Lees nog eens in die boekjes'. Maar dan deed ik gauw de deurtjes weer dicht en ging weg'.

(wordt vervolgd)

Een naam geschreven in de hemel

J. van 't Hul,
Lieren

We moeten blijven lezen! Alleen, velen kijken liever op grote en kleine schermen. Maar lezen is toch echt heel veel beter. We gaan ons oefenen in het lezen, in een klein boekje van Matthew Meade.

Matthew Meade was predikant in de St. Dunstan's Church in de Londense wijk Stepney.

Eerst even over Meade: hij werd in 1630 geboren in Leighton, een teruggetrokken dorpje in het Engelse graafschap Bedfordshire. Hij was dus een tijdgenoot van Samuel Rutherford, Alexander Peden, John Bunyan en John Owen. Meade is vooral bekend geworden door zijn prekenboek "The almost christian discovered" ("De bijna-christen ontdekt"). Dit boek stelt aan de lezer de vraag of hij tot de levende leden van de gemeente behoort, uitverkoren in Christus, gekocht met Zijn bloed, of dat hij een hypocriet is, een huichelaar die zich bedriegt voor de eeuwigheid. Het bescheiden boekje waarin we nu gaan lezen heet "Een naam in de hemel" (uitg. Den Hertog, 2013). Het bevat een preek van Matthew Meade over Lukas 10:20: 'Doch verblijdt u daarin niet, dat de geesten u onderworpen zijn; maar verblijdt u veelmeer dat uw namen geschreven zijn

in de hemel'. Waarschijnlijk is deze preek in besloten kring uitgesproken en daarna wonderlijk bewaard gebleven. Nu kan deze preek ook voor anderen dienstbaar zijn. Een goede naam is immers beter dan goede olie, zegt de Prediker. Maar een naam geschreven in de hemel gaat een goede naam op de aarde ver te boven. Dat is de ware grond van de oprechte vreugde. Het is de korte samenvatting van dit boekje van Meade. We gaan lezen!

Verbod en vermaning

In de genoemde tekst uit Lukas 10 leest Meade een verbod en een vermaning, allereerst gericht aan de discipelen van Christus. Het verbod (het is meer een ontrading) is deze: 'Doch verblijdt u daarin niet, dat de geesten u onderworpen zijn'. De discipelen hebben de macht gekregen om de duivelen te weerstaan. Wat een wonder is dat, als de duivelen

aan mensen onderworpen zijn, en wat een uitzonderlijke gave is zoiets! Maar over die gave kunnen de discipelen beter niet al te blij zijn. Ze zouden er maar 'buitensporig verwaand' en 'geestelijk hoogmoedig' van kunnen worden, schrijft Meade. Dat kunnen ze dus beter niet doen. Ze zouden Christus maar van Zijn eer beroven. En dat is gewoon zonde! De discipelen worden daarentegen vermaand en uitgenodigd zich te verblijden in een veel grotere weldaad, die van het mogen delen in de heerlijkheid en de gelukzakigheid hierboven. En dus: Verblijdt u dat uw namen geschreven zijn in de hemel! Meade: 'Deel te hebben aan de hemel is een weldaad in een ander gewaad dan het uitwerpen van duivelen op aarde; en daarom moeten we ons in de tweede weldaad meer verblijden dan in de eerste'. Christus had ook tot de discipelen kunnen zeggen dat ze zich mochten verblijden over het feit dat ze Zijn volgelingen zijn, dat ze uit de wereld geroepen zijn, dat ze licht hebben ontvangen in de verborgenheden van het Evangelie, maar nee, Hij zegt: Verblijdt u dat uw namen geschreven zijn in de hemel.

Geschreven in de hemel

Wat betekent dat nu, dat er namen geschreven zijn in de hemel? Meade zegt dat het vanzelf niet gaat over námen, maar over ménsen: 'Van hen die delen in de verkiezende liefde van God, Zijn verkooren, staan de namen geschreven in het boek des levens. (...) Als zij gaan delen in de verlossende liefde van Christus, mag er van hen gezegd worden dat hun namen geschreven staan in het boek van het Lam. Als de Geest der genade hen heeft veranderd en geheiligd, als Hij hun recht heeft gegeven op het eeuwige leven, dan mag er van hun namen worden gezegd dat die in de hemelen zijn geschreven'.

Als een mensennaam geschreven is in het boek des levens, dan staat die naam, zegt Meade, ook in het boek van het Lam. En als zo'n naam opgeschreven is in het boek des Lams, zal hij ook in de hemel geschreven zijn. 'Ik vat het zo op dat al deze verschillende manieren van zeggen door de Heilige Geest hetzelfde betekenen: het geschreven zijn in het boek des levens en in het boek des Lams is naar de betekenis hetzelfde als de zinsnede die we in de tekst voor ons hebben, dat namelijk onze namen in de hemelen geschreven zijn'.

(Volgende week: een naam geschreven in de aarde)

Boekennieuws

"De leeuw heeft gebruld",
ds. A. Moerkerken;
uitg. Den Hertog;
168 blz., € 17,50.

De leeuw heeft gebruld

Van onze geliefde oud-rector en docent ds. A. Moerkerken is een nieuwe prekenbundel verschenen, deze maal over de profeet Amos: "De leeuw heeft gebruld". Jaren geleden zijn deze tien preken (zelf noemt de auteur ze 'overdenkingen') op diverse plaatsen in het land uitgesproken, nu verschijnen ze in druk. Aan elk hoofdstuk van het boek Amos (behalve aan hoofdstuk zes), zijn één of meerdere preken gewijd.

Deze preken zijn Schriftuurlijk-bevindelijk, zoals we dit van onze broeder, een bekwaam exegeet, gewend zijn. Telkens worden er verbindingen gelegd van het Oude naar het Nieuwe Testament. Opmerkelijk is ook steeds weer de heldere wijze van uitleg. De profetieën van Amos zijn voor onze tijd zo ontzettend actueel, onderwijzend, waarschuwend, maar toch zeker ook vertroostend. De boodschap is: de HEERE regeert. Helder en klaar blijkt dat dit Bijbelboekje van Amos Gods eeuwig blijvend en onveranderlijk Woord is.

Deze preken zijn uitermate geschikt voor persoonlijk gebruik, maar vooral ook voor het gebruik in de leesdiensten. We volstaan nog met één citaat, dat weergeeft waar het voor ons allemaal nu precies op aankomt. In het verband met de grondslag van de oprichting van de vervallen hut van David lezen we: 'Geliefde lezer,

bent u al zo'n levende steen, die door de Heere gelegd is op het fundament van Davids hut: Christus?'

Als u dit boekje aanschaft via de Gereformeerde Gemeente van Capelle aan den IJssel-West is de opbrengst van het boek bestemd voor de jubileumactie van de Vrouwenbond (ten behoeve van de vakantieweken voor mensen met een beperking, het deputaatschap Bijzondere Noden en het Deputaatschap voor Israël). Het boek is te bestellen bij diaken A.J. Bax (bax@kliksafe.nl) of tel. 010-4519137. We besluiten met de wens van onze oud-rector van de Theologische School in het Voorwoord: 'Het is mijn stille bede dat de Heere dit boek wil gebruiken om Zijn arme en vaak zo neergebogen kinderen te onderwijzen en te sterken!'

ds. W.J. Karels, Hardinxveld-Giessendam

"Mannen uit de Bijbel" (Bijbels dagboek),
Matthew Henry;
uitg. De Banier;
€ 19,95

Mannen uit de Bijbel

Er komen steeds meer uitgaven en activiteiten die gericht zijn op mannen of op vrouwen. Dat is ook begrijpelijk. De behoeften en stijl van mannen en vrouwen zijn verschillend. Het is goed om daarop in te spelen. Dat doet uitgeverij De Banier met "Mannen uit de Bijbel", een dagboek op basis van de Bijbelverklaringen van Matthew Henry. De stukjes zijn samengesteld door mevrouw J. Kranendonk-Gijssen, die hiermee ruime ervaring heeft. Het zijn mooie, afgeronde dagboekstukjes geworden waarin bekende en minder bekende mannen uit het Oude en Nieuwe Testament de revue passeren. Allemaal zondaren die in hun eigen context en met hun eigen karakter man in hun tijd waren. Ook hierin ontdek je dat de Bijbel raakt aan ons eigen bestaan, herkenning oproept en antwoorden geeft op de vragen die wij nu hebben. Al deze mannen hadden - net als wij - verzoening nodig in het bloed van Christus.

De oorsprong van de tekst - de Bijbelverklaring van Matthew Henry - maakt dat de dagboekstukjes dicht bij de Bijbelgedeelten blijven die aan de orde zijn. Het is mooi om zo de hele Bijbel door te lezen aan de hand van het thema 'Mannen uit de Bijbel'. Het nadeel is wel dat met name bij de mannen uit het Oude Testament de lijn naar Christus soms wat minder uit de verf komt.

Laat zo'n gedeelte dan een aansporing zijn om zelf daarover te mediteren. Ik denk bijvoorbeeld aan het dagboekstukje naar aanleiding van Numeri 20 vers 22-29, het sterven van Aäron. Een indrukwekkende geschiedenis, waarbij ook licht valt op het sterven van de grote Hogepriester Jezus Christus. Dan brengt zo'n stukje tot de persoonlijke overdenking dat alleen vanwege Zijn sterven hier Aäron in vrede kan sterven.

Laten we als mannen dit dagboek gebruiken om elke dag de Schrift te openen, te mediteren over wat de Heere die dag tot ons te zeggen heeft en onze handen daarbij te vouwen. Wie zo dagelijks in het Woord wandelt, mag een persoonlijke zegen verwachten en mag tot zegen zijn van de mensen om hem heen.

L.A. Kroon, Woerden

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen

te Oosterland,
ds. G. van Manen te Elspeet.

Bedankt

voor Drachten,
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;
voor Klaaswaal,
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
voor Woerden,
ds. G.W.S. Mulder te Ridderkerk.

BEVESTIGING EN INTREDE

DS. BRUGGE IN TRICHT-GELDERMALSEN

Met blijdschap en verwondering deelt de kerkenraad van Tricht-Geldermalsen mee dat op DV 23 november ds. A.A. Brugge als eigen herder en leraar aan de gemeente verbonden zal worden. De bevestigingsdienst begint om 14.00 uur en wordt geleid door onze consulent, ds. W. Visscher.

De intrededienst, waarin ds. Brugge voorgaat, begint om 19.00 uur. Beide diensten worden gehouden in ons kerkgebouw (Bethelkerk), Laan van Leeuwenstein 10 te Geldermalsen.

We willen vanaf deze plaats graag alle (emeritus)predikanten en studenten bedanken die in de achterliggende vacante periode in de gemeente hebben willen voorgaan. De afgesproken preekbeurten na 23 november komen te vervallen, tenzij anders is afgesproken.

Het adres van fam. ds. A.A. Brugge is vanaf medio november: Tunnelweg 18, 4191 KJ Geldermalsen; tel. 0345-581651.

Kerkenraad Tricht-Geldermalsen

AANGEPASTE KERKDIENTST THOLEN

Op zaterdag 12 november (14.30 uur) wordt in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Tholen een aangepaste kerkdienst gehouden. Ds. C. van Ruitenburg spreekt over 'De Herder en Zijn schaap' (Lukas 15:1-7). Ieder is welkom. Meeluisteren kan via: Kerkmroep Ger. Gem. Tholen

AANGEPASTE KERKDIENTST TRICHT-GELDERMALSEN

Op zaterdag 12 november (15.00 uur) wordt in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Tricht-Geldermalsen een aangepaste kerkdienst gehouden voor mensen met een beperking. Student A.E. Brijder spreekt over Mattheüs 8:2-3, 'Een melaatse door

Jezus gereinigd'.

Ieder is welkom. Collecte tijdens de dienst of via Helpende Handen: NL17INGB 0322 4034 64.

VERSLAG BEVESTIGING EN INTREDE KAND. M.G. VAN MIDDENDORP

De beide diensten op 21 september werden gehouden in het kerkgebouw van Tricht-Geldermalsen. Ds. D. de Wit bediende het Woord uit 2 Timothéüs 4 vers 1 en 2. Het thema van de preek was: 'Het bevel om te preken'. De drie gedachten waren: Wie beveelt, wat hij beveelt, en hoe hij dit beveelt.

1. Paulus is aan het einde van zijn leven als hij Timothéüs dit bevel geeft. In deze tekst is het alsof Paulus er een eed op doet.

Hij staat voor God en Christus zal binnenkort verschijnen. De opdracht staat in het licht van de wederkomst en is daarom zo krachtig. Het is het laatste der tijden. Zijn Koninkrijk komt en dat is tot troost.

2. Het bevel van de apostel is om het Woord te preken, altijd. Al Gods dienaars zijn geroepen om het hele Woord te verkondigen. Paulus vat het samen in 2 Korinthe 5: 'Laat u met God verzoenen'. Ook Gods kinderen hebben onderwijs nodig, zowel over Jezus' vernedering als over Zijn verhoging.

3. In de prediking wordt de waarheid voorgedragen, en ook benoemd wat van de waarheid afwijkt. Zij die niet leven naar Gods Woord moeten worden bestraft. In het Griekse woord 'vermanen', zit ook onderwijzen en vertroosten. De prediker heeft ook lankmoedigheid nodig, omdat er ook afwijzende reacties zullen komen. Christus zal Zijn kroon en Zijn Kerk hebben en daarom mag de dienaar van het Woord met bewogenheid en verwachting zijn werk doen.

Na het lezen van het formulier om de dienaar des Woords te bevestigen, antwoordde kandidaat Van Middendorp op de aan hem gestelde vragen: 'Ja ik, van ganser harte'. De opengeslagen Statenbijbel werd boven zijn hoofd gehouden terwijl de gemeente Psalm 17:3 zong. Aan de handoplegging namen deel de bevestigiger en de predikanten E. Bakker, B. Labee, G. Clements, E.J. Boudewijn, C. Hogchem en ouderling M. de Visser. Daarna werd ds. Van Middendorp staande Psalm 119:9 toegezongen. Na een persoonlijk woord

eindigde ds. De Wit de dienst.

In de avonddienst preekte de nieuwbevestigde predikant ds. Van Middendorp uit Jesaja 3 vers 10 en 11. Het thema van de preek was: 'Een onderscheid getekend'. De twee gedachten waren: de rechtvaardigen en hun vrucht, en de goddelozen en hun straf.

1. Ondanks de zonden in Juda en Jeruzalem waren er ook nog rechtvaardigen. Zij zijn weer recht voor God, in Christus. Zij hebben vergeving van zonden ontvangen, op hun schuldbelijdenis. Wat is het 'wel-gaan' van de tekst? Zij mogen leven uit de hand des Heeren en het zal hen welgaan bij hun sterven. Dan zijn ze eeuwig vol van God, om Jezus' wil.

2. Goddeloos betekent: leeg van God, zonder God. Al zijn we godsdienstig, dan kunnen we toch nog god-loos zijn. De goddelozen zal het kwalijk gaan. Dat gaat niet over tegenspoed in de wereld, maar over het einde, het komen in de rampzaligheid. Ds. Van Middendorp ziet ernaar uit om in de gemeente van Leerdam het genadewerk Gods en de Naam van Jezus te verkondigen.

Vervolgens sprak ds. Van Middendorp een dankwoord tot allen die bij de opleiding en bij de bevestiging in Leerdam betrokken waren. Hij werd daarna toegesproken door ds. B.J. van Boven namens het curatorium, door ds. E. Bakker namens de classis Dordrecht en de Particuliere Synode Zuid-West, door wethouder A. van Maanen van de gemeente Vijfheerenlanden, door student J.J. Hoogerbrug namens de studenten; door ds. A. van Voorden namens de plaatselijke kerken, en door ouderling P.D.C. Verrips namens kerkenraad en gemeente. Deze liet hem toezingen uit de Morgen zang: 3 en 6 (aangepast).

Ds. Van Middendorp beëindigde de dienst en legde voor het eerst als eigen herder en leraar de zegen op de gemeente.

Kerkenraad Leerdam

VERSLAG VERGADERING CLASSIS RIJSSEN 2 SEPTEMBER 2022

Namens de roepende kerk Enter opent bij toerbeurt ds. P.D. den Haan de vergadering met een meditatie over 2 Petrus 1:12-21, met als uitgangspunt vers 19.

In het memorandum wordt aandacht besteed aan het 25-jarig ambtsjubileum van ouderling G.W. van de Maat te

Rijssen-Noord, en aan het 40-jarig ambtsjubileum van diaken C.M. Blankenstijn te Wierden (waarvan ongeveer 28 jaar in de voormalige gemeente Almelo). De twaalf gemeenten zijn wettig vertegenwoordigd door 24 afgevaardigden, vier predikanten, zeventien ouderlingen en drie diakenen. Aan de diakenen wordt keurstem verleend. Het moderamen wordt gevormd door ds. R.A.M. Visser, preses; ds. S.W. Janse en ds. P.D. den Haan, assessoren; ouderling K.H. de Heer, eerste scriba; ouderling A.H.

Keurhorst, tweede scriba en ouderling Z. Klaasse, quaestor. De notulen van de vergaderingen van 4 februari 2022, 10 juni 2022 en 7 juli 2022 worden goedgekeurd en vastgesteld. De volgende ingekomen stukken worden behandeld: de notulen van de classisvergadering Barneveld van 7 juli 2022, en de notulen van de classisvergadering Kampen van 24 maart 2022. Een ingediend appelschrift wordt in behandeling genomen door de Voorbereidingscommissie Appelzaken. Deze commissie

brenkt rapport uit op de volgende classisvergadering. In deze commissie hebben zitting: ds. R.A.M. Visser en de ouderlingen A.C. Kooiman en Z. Klaasse. Op verzoek van de preses eindigt ouderling J.M.A. Diepeveen van de roepende kerk Enter de vergadering. A.H. Keurhorst, tweede scriba

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 255: regeling preekbeurten in Oud-dorp geschiedt door: E.C.J. Grinwis, tel. 0187-684477; evertgrinwis@kliksafe.nl

Berichten

PRESENTATIE ORGEL HENDRIK-IDO-AMBACHT

Op vrijdag 4 november (20.00 uur) vindt de presentatie plaats van het gerenoveerde en opnieuw geïntoneerde Vierdag-orgel van de Petrakerk (Kerkstraat 10) te Hendrik-Ido-Ambacht. Hoewel het orgel al enige tijd in gebruik is, was er in de coronatijd geen gelegenheid om het te presenteren. Tijdens deze avond geeft Flentrop Orgelbouw een toelichting op de werkzaamheden. Aansluitend wordt het orgel bespeeld door Dick Koomans en Dick Sanderman, mede aan de hand van hun bijdrage aan het "Ambachtelijk Orgelboek". De bijeenkomst wordt geopend door ds. M.H. Schot. Orgelliefhebbers en andere belangstellenden zijn welkom.

INVULLING SENIORENBIIJENKOMST

Bent u op zoek naar een bezinnende invulling voor de seniorenbijeenkomst in uw gemeente? Bijzondere Noden ontwikkelde een nieuwe voorlichting, speciaal voor senioren. Het onderwerp is erg actueel: 'Oorlog in Oekraïne'. Onze voorlichtster Jannie Kranendonk vertelt over de gevolgen van de vele verwoestingen, de impact die de oorlog heeft op bejaarde Oekraïners en onze hulpverlening. Nodig ons uit via www.bijzondereboden.nl/voorlichting

REGIO-AVOND VROUWENBOND

De Bond van vrouwenverenigingen organiseert op 8 november (19.30 uur) een regio-avond in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente, Oostsingel 21 in

Borssele. Ds. M. Karens houdt een lezing over 'De hoogste school voor het Koninkrijk Gods'. Leiding: ds. A. Verschuure. Alle belangstellenden hartelijk welkom. Zie ook: www.vrouwenbondgergem.nl

REGIO-AVOND VAN EEN HANDREIKING

Op donderdag 17 november (19.45 uur) houdt de werkgroep regio Veenendaal van de Vereniging een Handreiking een regio-avond in de Adventkerk te Veenendaal (Vijftien Morgen 51). Het thema zal zijn: Psychisch lijden en Gods leiding daarin. Deze avond is bedoeld voor familieleden/naasten van onze psychisch zieke medemens.

CATECHISATIE VOOR STUDENTEN IN UTRECHT

Studeer je in Utrecht en woon je in Utrecht? Voor studenten is het mogelijk om de catechisatie in Utrecht te volgen. De catechisaties worden gehouden op maandagavond om 19.15 uur in de Nieuwe Westerkerk, Eerste Westerparklaan 19, 3544 VS Utrecht. Voor meer informatie en aanmelding: wharinck@solcon.nl of scriba@gergemutrecht.nl

CONTACTDAG WINSTUITVERLIES

Op zaterdag 19 november (10.15 uur) houdt de Stichting Winstuitverlies haar contactdag in de Bethlehemkerk van de Geref. Gemeente te Woerden. Het thema is 'Voorbede - lessen uit het boek Job'. Meer informatie en aanmelden (verplicht): www.winstuitverlies.nl

ONTMOETINGSVOND VOOR GEZINSHUISOUDERS

Het Platform Jeugdhulpverlening belegt op donderdag 1 december (19.30 uur) een bijeenkomst waarin informatie wordt geboden aan (pleeg)ouders die zich willen oriënteren op het starten van een gezinshuis. Ook is er de mogelijkheid voor ontmoeting voor ervaren gezinshuisouders. Binnen de achterban van deelnemende kerken aan het Platform (HHK, GG, GGiN en OGGiN) is behoefte aan uitbreiding van het aantal reformatische gezinshuizen om te voorzien in de nood van jongeren voor wie een pleeggezin niet (meer) passend is. We komen graag in contact met ouders die daar een hart voor hebben. Locatie: Adventkerk Geref. Gemeente, Vijftien Morgen 51 te Veenendaal. Voor meer informatie en aanmelding: werkgroepjeugdhulp@cbgg.nl of tel. 06-11910855 of 06-57733576.

VERKOPING IN VLAARDINGEN

Op zaterdag 12 november (10.00-14.00 uur) houdt de vrouwenvereniging te Vlaardingen een verkoping, onder meer ten bate van de jubileumactie van de Vrouwenbond en ZGG. Locatie: Sionkerk, Westnieuwland 56, Vlaardingen.

ZANGAVONDEN

Barneveld – Kerkgebouw Geref. Gemeente-C., zat. 12 nov., 19.00 uur, psalmzangavond met Barneveldse bovenstemgroep, Pieter Heykoop, orgel, leiding ds. E.J. Boudewijn; collecte voor 'Bijbels voor Moldavië'.

Geldermalsen - Kerkgebouw Geref. Gemeente, zat. 19 nov., 19.30 uur, Sionskoor o.l.v. Peter Wildeman, kinderkoor De kleine lofstem o.l.v. Jolanda van Dam, Martin Weststrate, orgel, Christian Bazen, solist; collecte voor ZGG.

Goes - Sionkerk, zat. 19 nov., 19.30 uur, gem. koor Asaf en mannenkoor Ichthus o.l.v. André Overbeeke en Martin Zonnenberg, Jacco Goud, orgel; J.H. Vreeken spreekt over stichting Ismaël, leiding ds. M. Karens.

Rijssen - Noorderkerk, do. 17 nov., 19.00 uur, psalmzangavond met bovenstem t.b.v. zending en evangelisatie; leiding ds. G.W.S. Mulder, Wouter Scheppink, orgel.

Kerkdiensten

ZONDAG 6 NOVEMBER 2022

Aagttekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 14.30 uur ds. G. Pater; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. C. Sonneveld; Apeldoorn 10.00 en 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Arnhem 10.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. W. Silfhout; Bodegraven 10.00 uur ds. A.A. Brugge en 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Borssele 14.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen en 18.00 uur ds. J.B. Zippro; Boskoop 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. P.J. de Raaf; Brakel 14.30 uur ds. C. Hogchem; Capelle aan den IJssel-Middelwatering 15.00 uur ds. P. Mulder; Capelle aan den IJssel-West 15.30 uur ds. A.A. Brugge; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 16.00 uur ds. W. Silfhout; Den Helder 18.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Den Haag-Scheveningen 10.00 en 15.00 uur stud. A.E. Brijder; Deventer 14.30 uur ds. S.W. Janse; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 15.00 uur stud. J.M. Evers; Dordrecht 10.00 uur ds. W. Harinck en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; Ede 9.30 uur ds. J.B. Huisman en 16.00 uur ds. B. Labee; Eindhoven 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 uur en 16.00 uur (H.D.) ds. P.G. Heijkamp; Enschede 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Enter 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Ermelo 9.30 en 14.30 uur ds. M. Joosse; Genemuiden 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. A. Verschuure; Goes 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. H. Brons; Goudswaard 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. H. Brons; Haamstede 15.00 uur ds. S. Maljaars; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Hoogeveen 19.00 uur ds. R.A.M.

Visser; Houten 19.00 uur ds. G.J. Baan; Kampen 9.30 uur en 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 10.00 en 18.00 uur stud. R.T. Michielse; Katwijk aan Zee 18.00 uur stud. A.E. Brijder; Kesteren 12.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Klaaswaal 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. G.J. Baan; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; Krimpen aan den IJssel 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; Kruiningen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; Leiderdorp 10.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Lisse 10.00 en 16.00 uur stud. J. Janse; Marknesse 19.00 uur ds. J. Beens; Meeuwen 15.00 uur ds. J. Schipper; Meliskerke 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Melissant 10.00 uur ds. J.J. Tanis; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 18.30 uur ds. W. Harinck; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. G. Clements; Naaldwijk 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Nieuw-Beijerland 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Nieuwe-Tonge 15.00 uur ds. G.J.N. Moens; Nijkerk 14.30 uur ds. G. van Manen; Nisse 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; Nunspeet 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; Ooltgensplaat 18.00 uur ds. J.J. Tanis; Oosterend (Texel) 10.00 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Oosterland 14.30 uur ds. A.P. Baaijens; Opheusden 9.30 en 15.30 uur ds. W. Mouw; Opperdoes 15.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. J. Beens; Poederloijen 19.00 uur ds. B. Labee; Poortugaal 9.30 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Poortvliet 14.30 uur ds. M. Blok; Puttershoek 10.00 uur ds. G.J. van Aalst en 19.00 uur ds. L. Blok; Rhenen 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. P. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. M.H. Schot; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur stud. J.M. Evers en 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 18.30 uur ds. C. Harinck; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 16.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Rotterdam-Centrum 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 14.30 uur stud. J.C. Kriekaart; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Sint Philipsland 14.30 uur ds. K. Boeder; Sliedrecht 9.00 en 16.00 uur ds. W.J. Karels; Soest 19.00 uur ds. J.B. Huisman; Spijkenisse 18.00 uur stud. J.C. Kriekaart; Sprang-Capelle 9.30 en 16.30 uur ds. E. Bakker; Stolwijk 19.00 uur stud. J.J. Hoogerbrug; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; Terwolde-De Vecht 14.30 uur (H.D.) ds. A. Schreuder; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburger; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur ds. J. Schipper en 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 uur ds. W.A. Zondag en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veenendaal 9.30 (H.D.) ds. B. Labee en 16.30 uur ds. J.B. Huisman; Vlaardingen 18.30 uur ds. M. Joosse; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. M. Karens; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuij; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Woerden 16.00 uur ds. W. Visscher; Wolphaartsdijk 9.30 uur ds. C. Harinck, 14.00 uur stud. R.T. Michielse en 18.30 uur ds. M. Karens; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. W. Visscher; Zoetermeer 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. W.A. Zondag; Zwijndrecht 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 19.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 8 NOVEMBER 2022

Lisse 19.45 uur ds. F. Mulder; Uddel 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Urk 19.30 uur ds. A.J. de Waard.

WOENSDAG 9 NOVEMBER 2022

Aalst 14.30 en 19.00 uur (Dankdag) ds. H.J. Agteresch; Amsterdam 14.30 en 19.30 uur (Dankdag) ds. A.B. van der Heiden; Benthuizen 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Berkenwoude 19.30 uur ds. L. Blok; Delft 14.30 en 19.30 uur (Dankdag) ds. P.J. de Raaf; Dirksland 10.00 en 19.00 uur (Dankdag) ds. K. Boeder; 's-Gravenzande 15.00 en 19.30 uur (Dankdag) ds. M. Joosse; Herkingen 14.30 en 19.00 uur (Dankdag) ds. C. van Ruitenburch; Kesteren 19.30 uur (voor de GBS) ds. D. de Wit; Meeuwen 9.30 uur (Dankdag) ds. L. Blok en 14.30 en 19.30 uur (Dankdag) ds. E. Bakker; Melissant 14.30 en 19.00 uur ds. J.W. Verweij; Middelharnis 9.30, 14.30 en 19.00 uur (Dankdag) ds. G.J.N. Moens; Mijdrecht 14.00 en 19.30 uur (Dankdag) ds. W. Mouw; Nieuwe-Tonge 14.30 uur (Dankdag) ds. K. Boeder en 19.00 uur (Dankdag) ds. J.M.D. de Heer; Nisse 19.30 uur ds. M. Blok; Ooltgensplaat 14.00 en 19.00 uur (Dankdag) ds. A. Verschuure; Oosterend (Texel) 10.00 en 15.00 uur (Dankdag) ds. P. Mulder; Ouddorp 14.30 en 19.00 uur (Dankdag) ds. G. Pater; Oude-Tonge 14.30

en 19.00 uur ds. C.J. Meeuse; Oudemirdum 14.00 en 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Poederloijen 14.30 en 19.00 uur (Dankdag) ds. A.T. Huijser; Poortugaal 19.30 uur ds. M. Karens; Puttershoek 14.30 en 19.30 uur (Dankdag) ds. M.H. Schot; Rijssen-Noord 19.30 uur ds. J. van Laar; Rilland-Bath 19.30 uur (Tijdrede) ds. W.J. Karels; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Scherpenzeel 19.30 uur ds. J. Beens; Spijkenisse 14.30 en 19.30 uur (Dankdag) ds. J.B. Huisman; Zoetermeer 15.00 en 19.30 uur (Dankdag) ds. H. Brons.

DONDERDAG 10 NOVEMBER 2022

Dinteloord 10.00 uur (Dankdag) ds. J.J. Tanis en 19.00 uur (Dankdag) ds. C. van Ruitenburch; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. M. Blok; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. G.J.N. Moens; Krimpen aan den IJssel 19.45 uur ds. H. van der Heiden; Nieuwer Ter Aa 19.30 uur ds. G.J. Baan; Nijkerk 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. van Manen; Opperdoes 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Ridderkerk 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. A. Schot.

VRIJDAG 11 NOVEMBER 2022

Kampen 19.00 uur (huw.bev.) ds. D.W. Tuinier; Krabbendijke 13.45 uur (huw.bev.)

ds. P.C. Vlot; Rijssen-Zuid 14.00 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 6 NOVEMBER 2022

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 16.30 uur evang. A. van Setten.

Advertenties

ZALTBOMMEL

VERMELD IN JE AGENDA:

Zaterdag 12 november 2022

Grote of Sint-Maartenskerk

Niet-Ritmische Psalmzangavond

Collecte: Bijbelverspreiding (GBS)

Opening: Dhr. A.J. van Wingerden

Sluiting: Ds. G. Pater

Organist: Arthur de Jong

Aanvang: 19:00 uur

CD OPNAME | Toegang gratis

Boek jouw ideale vakantie!
www.diskoffer.nl

vakanties met zondagsrust

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatoorsch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Maak gebruik van onze service aan huis.

Prachtige collectie PVC vloeren.

Voor advies, egaliseren, leveren en leggen.

06-19557166 De Vloerenkoning.nl

Eenzaam, beperking, eenverdiener, rouw of armoede? Stichting kleinsteun.nl luistert en steunt! 06-34180256

jong en oud (bel)maatjes & lotgenoten

VOGG... AL 65 JAAR MUZIEK VOOR KERK EN HUIS

Voor kerkenraden

EXAMENCOMMISSIE

Voor advies bij de selectie en benoeming van organisten

ORGELBOUWADVIESCOMMISSIE

Bij aanschaf, bouw of onderhoud van het orgel

MODELINSTRUCTIE

Voor de aanstelling van organisten

Voor organisten en andere muzikliefhebbers

KERK & MUZIEK Ons tweemaandelijks blad

BUNDELS met Psalmbewerkingen

CURSUS Kerkelijk Orgelspel

Allerlei **ACTIVITEITEN**

Meer informatie
of bladmuziek bestellen?
www.kerkenmuziek.nl of mail naar
info@kerkenmuziek.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Gezocht: iemand die (beschadigde) cassettebandjes kan digitaliseren.

App of bel: 0651163140.

Laatste preken van JC Philpot dl 1-5 à €10,-.

Preken van John Kershaw dl1+2 €25,-.

William Gadsby dl 1-3 à €10,-.

078-6933783 Luisterpreken: hetbraambos.nl

Uw woning in Veenendaal verkopen? Bel dan met Wessel Berkhout!

Wij informeren u graag over onze onderscheidende en enthousiaste werkwijze en verstrekken u graag een aantrekkelijke offerte.

0318-628412
www.burglandmakelaars.nl
info@burglandveenendaal.nl

Met de herdruk van
De nieuwe veldwachter
is de 47-delige Schippersserie (€ 375)
weer compleet. Ophalen in uw boek-
handel of franco: www.ramshoorn.nl

Flavonoid Complex van Neolife:
voor een goed milieu in de blaas,
goede conditie van bloedvaten,
bevordert de werking van vit. C
November-aanbieding
Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

Casa Familia Salland(.nl)
Wij zoeken een **beheerder(s)**
voor ons vakantiepark.
Kijk op de site voor meer informatie.

PSALMZANGAVOND MET BOVENSTEM

D.V. ZATERDAG 5 NOV. 19.30 uur
Sionskerk (HHK) Ridderkerk

Organist: Pieter Heykoop
Leiding: ds. J. van Rijswijk
"Verlangen naar Gods huis"
(korte verbindende meditaties)
Wie wil... mag bovenstem zingen
Toegang vrij! Collecte voor Woord & Daad

Psalmzangavond met bovenstem
"Door heel de wereld zingen..."

Datum: 17 november 2022

Locatie: Noorderkerk Rijssen

Aanvang: 19:00 uur

Meditatie: ds. G.W.S. Mulder

Organist: Wouter Scheppink

Toegang gratis

Collecte t.b.v. ZGG/EVGG

De Boekenhoeve onbetwist
Uw aanbiedingspecialist
Ga naar: www.deboekenhoeve.nl

STUDIO SGP
gaat het land in!
Thema
Opkomen voor het
LEVEN

Vrijdag 4 november D.V.
LIVE vanaf 19.30 uur

Online te volgen (en terug te kijken) via
ons YouTube kanaal en fysiek bij te wonen
in Lunteren

Over bovenstaande thema gaan
we in gesprek met o.a. Chris
Stoffer

Uitzending fysiek bijwonen? Ga voor
meer info naar sgp.nl/studio

**DE APP MET DUIZENDEN
CHRISTELIJKE MUZIEK-
EN VERTELCD'S**

**Makkelijker
dan een
cd-speler**

FamilyStream

www.familystream.com

Luister
nu gratis
1 maand
mee!

SEZ
70 jaar!
Spaanse Evangelische Zending

**Help mij theologie
studeren!**

De studiezin
is groot.
Materialen
en geld
ontbreken.

Doneer nu

NL65 RABO 0301 9573 63 o.v.v. 'Najaarsactie'

De SEZ steunt theologische scholen in Cuba en Spanje door (financiële) steun aan docenten en door het schenken van studieboeken en hulpmiddelen zoals printers.

www.sez.st/najaarsactie

**Praktijk
den Uijl**

**Doe het ondenkbare,
doorbreek het geheim.**

**Individuele en/of groepstherapie
bij seksueel misbruik, fysiek
of emotioneel geweld.**

Luister ook eens de podcast via onze site.

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl

| www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

Begrafenisverzorging M. van Hees
078-6762273

Persoonlijke begeleiding en aandacht staan bij ons centraal.

Altijd en overal te ontbieden.

Vanuit christelijke overtuiging verzorgen wij alleen begrafenissen.

Hoeksche Waard en omgeving
vanheesbegrafenisverzorging@gmail.com
www.begrafenis-hoeksewaard.nl

Bent u ook op zoek naar mooie **raambekleding**? Wij komen vrijblijvend bij u thuis adviseren! We nemen naast veel kleur en stofstalen ook jarenlange ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314 of kijk op **wiltraamdecoratie.nl**

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
Johannus
Monarke
Content
Domus
Viscount
Mixtuur
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavar)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

begrafenisverzorging
Den Hollander

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

MOOIE COLLECTIE ORGELS VAN DIVERSE MERKEN RUIJME ERVARING IN ZAAL- EN KERKORGELS

VERTROUWDE KLANKEN...

Stolk Orgels

NIEUWERKERK AAN DEN IJSSEL	KRABBENDIJK
VRIJHEIDSLAAN 55	OOSTPOLDERWEG 15
2912 EA NIEUWERKERK A/D IJSSEL	4413 NN KRABBENDIJK

TEL. 0180 31 56 52 | WWW.STOLKORGELS.NL

De specialist in het milieubewust isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Profiteer nu!! landelijke subsidie www.profijtisolatie.nl

BOUWHOF
BEZIG MET JE HUIS.

BOUW, SANITAIR, KEUKEN EN INTERIEUR

SHOP.BOUWHOF.NL

Edisonstraat 115 2723 RT Zoetermeer 079 - 3310700 www.bouwhof.nl

Hé ICT-held!

MIGREER JEZELF OOK EENS.

Word Hupraheld, net als Matthias

→ Bekijk onderstaande vacatures op hupra.nl/werkenbij

- * ICT-Consultant
- * VoIP engineer
- * Cloud-Engineer
- * IT-Support engineer

Altijd en overal gerust aan het werk. **hupraict.**

Welkom terug op ons bungalowpark!

De Verrassing
Bungalowpark

AL 65 JAAR
VERRASSEND OP TEXEL

www.deverrassing.nl
0222 318906

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

PSALMZANGAVOND MET BOVENSTEM
D.V. ZATERDAG 12 NOV. 19.00 uur
Ger. Gem. Barneveld-centrum
mmv Barneveldse Bovenstengroep
Organist: Pieter Heykoop
Leiding: ds. E.J. Boudewijn
Toegang vrij! Col. Bijbels voor Moldavië

VerkeerstheorieVanWijngaarden

Je rijbewijs halen? Leer hier je theorie!

WWW.STEUNMALAWI.NL
stichting For a Change
Bestel prachtige (kerst-)fotokaarten en steun de uitbreiding van christelijk onderwijs in Malawi! Nu ook vintage en gedrukte wenskaarten!

Download de gratis nieuwsapp!

Scan mij

Scan de QR-code of ga naar rd.nl/app

Available on the Google play | Download on the App Store | **rd** reformatorisch dagblad

Begrafenisonderneming
Treur

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafenisondernemingtreur.nl

www.begrafenisondernemingtreur.nl

Vos
begrafenisverzorging

Wij verzorgen alleen begrafenissen in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar en beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
Ditmar Markusse T 038 33 323 83

Regio Rijssen, Enter, Wierden
Jan Kamp T 0548 540 053

Anja van den Belt - van den Dijk, Contactpersoon /verzorgdame

Regio Veluwe en omliggende gebieden
Johan van Lagen, Benny Vos & Mark Vos T 0577 401 689

Vertrouwd verzorgd

www.begrafenisverzorgingvos.nl

“Je stapt binnen bij één grote gezellige familie”

IK WERK BIJ VLK
JIJ BINNENKORT OOK?

Salarisspecialist
mbo-niveau | parttime (Rhenen)

Administratieve duizendpoot
mbo-niveau | full-/parttime (Rhenen)

Van Lienden & Kooistra
vlkadvisers.nl

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Psychologische hulp voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit, al ruim 30 jaar. Wij bieden o.a.:

- behandeling en begeleiding
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een verstandelijke beperking.

Kijk op www.brouwerspsychologen.nl.
Of bel **0180 - 426955**

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen en Apeldoorn (nieuw)

Dorst
BEGRAFENISVERZORGING

Tel. 0166 - 69 74 38
begrafenisverzorgingdorst.nl

Voor een respect- en stijlvolle begeleiding

ATELIER
— BY WILLEMJIN

A: Ebweg 18 Barendrecht
W: www.atelierbywillemijn.nl
E: info@atelierbywillemijn.nl
T: 06-24530345

TT
LUXEPAKKETTEN.NL

*Een blik van
waardering.*

W: WWW.LUXEPAKKETTEN.NL
E: INFO@LUXEPAKKETTEN.NL
T: 06-24530345

Kies dit najaar voor GezinsGids

WWW.GEZINSGIDS.NL
♦ 030 230 3500 ♦
BESTEL VÓÓR 23 NOVEMBER 2022

5 maanden
€20,75

6 nummers
inclusief
driedubbeldik
**Winter
Nummer**

Scan
en
bestel

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Perengaard 65, 3264 PB Nieuw-Beijerland
T 0186-576990
E gjvanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

**Aanlevertijd van kerknieuws en berich-
ten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.**

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aange-
leverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,47 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van
de) aangekondigde boeken.

EEN LIED IN DE HERBERG

'DE WOORDEN DIE IK IN DIE HERBERG HAD GEHOORD', ZEI MENEER RIPS, SPRAKEN VAN EEN ONTFERMEND EN EEN SCHULD VERGEVEND GOD. TOT HEM MOCHT IK IN DE NOOD MIJN TOEVLUCHT NEMEN. IK GELOOF DAT IK DIE NACHT VOOR HET EERST ECHT HEB GEBEDEN. TOT ROEM VAN GODS GENADE MAG IK ZEGGEN DAT DE HEERE MIJN GEBED HEEFT VERHOORD EN MIJ NA ERNSTIG ZOEKEN MIJN VERLOSSER, EN IN HEM DE VERGEVING DER ZONDEN, HEEFT DOEN VINDEN.

Kort na mijn verandering kreeg ik een sterke begeerte om verkondiger te mogen worden van het Evangelie. De woorden: 'Dit is een getrouw woord en aller aannemingswaardig, dat Jezus Christus in de wereld is gekomen, om de zondaren zalig te maken', lieten mij niet meer los. Ik verliet mijn oude werkkring en ging naar een predikant. Die wilde mij graag helpen. Na twee jaar werd ik godsdienstonderwijzer.

Het was wel stil geworden in het militair tehuis. 'Nu verkoop ik andere wijn, beste vrienden', zei meneer Rips. 'De edelste die er te vinden is, en nog wel voor niets. Het is de wijn waarvan Jesaja spreekt in hoofdstuk 55. Evenals hij roep ik jullie toe: 'Komt, koopt en eet, zonder geld en zonder prijs, wijn en melk'. Hoor naar de boodschap, die de Heere u vanavond door dit Psalmwoord laat brengen. Laat u nooit door het besef van uw zonden van de Heere terughouden, want onze God is goed en gaarne vergevende, en van grote goedertierenheid allen die Hem aanroepen.

Toen ik, nadat de Heere mij in het hart had gegrepen, voor het eerst in de kerk kwam, werd Psalm 86 vers 3 opgegeven. Ik herkende de woorden meteen. Wat was ik blij dat ik nu wist waar ze te vinden waren en dat ik ze met mijn eigen ogen kon lezen. Toen heb ik ze lief gekregen en het is altijd mijn lievelingspsalm gebleven!

VERVOLGVERHAAL | GEESJE VOGELAAR-VAN MOURIK - uitg. Gebr. Koster

26

Mooie, nieuwe kleren!

'Het past niet meer. Het is je echt te klein geworden. Je moet nodig nieuwe kleren!'

Niet veel later loop je in je nieuwe kleren naar de kerk of naar school. Zouden andere kinderen je mooie, nieuwe kleren zien?

Adam heeft in het paradijs geprobeerd om zijn eigen kleren te maken. Hij schaamde zich, want hij was naakt! Maar Adam en Eva kregen van de Heere kleding: rokken van vellen. Grote mensen en kinderen die God liefhebben, krijgen ook nieuwe kleding van de Heere. De oude kleding, dat is het zondige leven, moet weg. En dan krijgen ze nieuwe kleding van de Heere. Er begint een nieuw leven.

Weet je hoe die nieuwe kleren van de Heere eruitzien? Het zijn lange, witte kleren. Weet je hoe en wanneer de Heere die heeft gemaakt? Door Zijn leven en sterven en vooral toen Hij aan het kruis hing. Jij hebt nieuwe kleren nodig! Jij draagt misschien nu nog oude, vuile en vieze kleren. Maar jij kunt ook een nieuw kleed, dat betekent een nieuw hart, krijgen. Vraag het aan de Heere. Hij is de Kleermaker, Die het je geven kan en wil. En als Gods kinderen sterven, dan mogen ze met dat nieuwe kleed voor Zijn troon staan. Dat nieuwe, lange, witte kleed zal dan nooit oud worden. Dat nieuwe, lange, witte kleed zal nooit meer vuil worden. Dat nieuwe, lange, witte kleed zal altijd passen. Dat zijn pas echt mooie, nieuwe kleren!

Leestip: Openbaring 7: 9-17

M. SNELLEN-NIJSINK, VEENENDAAL

Ds. Labee over:

Lezen van historisch-bijbelse romans

Hoe moeten we staan tegenover historische romans waarin Bijbelse personen worden getekend? Staan deze boeken niet op gespannen voet met Openbaring 22 vers 18 en 19?

Dienende functie

Het is altijd wat gevaarlijk om te schrijven over onderwerpen die wat verder van je afstaan. Maar over dit onderwerp hebben we ons wel nadrukkelijk een mening gevormd. In vroeger jaren zaten we in gedachten op de kameel van zo'n wijze uit het Oosten, die Rudolf van Reest zo heel dichtbij haalt in de historische roman "De grote verwachting". Een lezenswaardig boek, dat binnenkort verschijnt als nieuwe uitgave. Ook het prachtige boek "Man van Cyrene" door François Alwyn Venter over Simon, die het kruis achter Jezus droeg, is onvergetelijk. Laatstgenoemd boek is een vertaling uit het Zuid-Afrikaans. Maar voor ondergetekende is er daarna nooit meer van gekomen om iets van dit genre te lezen.

We menen dat het genre als zodanig acceptabel is. Wel moet als voorwaarde gesteld worden dat deze boeken een dienende functie hebben als het gaat om de Bijbelse boodschap. Ze mogen niet afvoeren van Gods Woord! Of, nog erger, het Bijbels getuigenis vervreemden door personen echt anders te tekenen dan de Heilige Schrift ons voorhoudt, want dan wordt het Woord der waarheid door een leugenverhaal ontkracht. Dan komt ook Openbaring 22 vers 18 en 19 dichterbij, al moeten we dat (zie de kanttekening of de Bijbel met uitleg) allereerst betrekken op dit Bijbelboek zelf: 'Want Ik betuig aan een iegelijk die de woorden der profetie dezès boeks hoort: Indien iemand tot deze dingen toedoet, God

zal over hem toedoen de plagen die in dit boek geschreven zijn; en indien iemand afdoet van de woorden des boeks dezer profetie, God zal zijn deel afdoen uit het boek des levens, en uit de heilige stad, en uit hetgeen in dit boek geschreven is'. Het kan, met name voor onze jongeren, een stimulans zijn om na het lezen van goede, historisch-bijbelse romans meer na te denken over de geïnspireerde woorden van God. Waarbij - net als bij de apocriefe boeken - altijd wel discutabele zaken in deze historisch-bijbelse romans voor het voetlicht komen... Als, door zorgvuldige tekening van de historische tijd en de omstandigheden, deze boeken bijdragen aan de 'kleur' van de Bijbelse geschiedenis, zien we dus de waarde van de historische romans. Tegelijk schittert de 'soberheid' van Gods lieve Woord als we ons daarover weer buigen.

Apocriefe boeken

We moesten ook even denken aan de zogenaamde apocriefe boeken die onze vaders wilden opnemen in de Statenvertaling. Weliswaar óók met een waarschuwing, een andere letter en helemaal achter in onze Bijbel. Vanuit onze Nederlandse Geloofsbelijdenis belijden we met artikel 6: 'Wij onderscheiden deze heilige boeken van de apocriefe, als daar zijn: het derde en vierde boek van Ezra, het boek van Tobias, Judith, het boek der Wijsheid, Jezus Sirach, Baruch, hetgeen bijgevoegd is tot de historie van Esther, het gebed der drie mannen in het vuur, de historie van Susanna, van het beeld Bel en van den Draak, het gebed van Manasse, en de twee boeken der Makkabeeën.

Dewelke de Kerk wel lezen kan, en daaruit ook onderwijzingen nemen, voor zoveel als zij overeenkomen met de canonieke boeken; maar zij hebben zulk een kracht en vermogen niet, dat men door enig getuigenis van deze enig stuk des geloofs of der Christelijke religie zou kunnen bevestigen: zo ver is het vandaar, dat zij de autoriteit van de andere, heilige, boeken zouden vermogen te verminderen.

Het lezen van deze apocriefen is vergelijkbaar met bovengenoemd genre en kan eveneens nuttig zijn! Na de Bijbelvertelling over de drie vrienden van Daniël is het bijvoorbeeld heel passend om met groep 8 'het gebed der drie mannen in het vuur' te lezen. Echter, het gaat ten diepste niet om die *fictie* (waarschijnlijk niet-historische woorden), maar om de *feiten* die God ons in Zijn Woord laat verkondigen.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.

